

Atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmine

Atmosfääriõhu kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses asendatakse läbivalt sõnad „kauplemissüsteemi luba“ sõnadega „esimese kauplemissüsteemi luba“ vastavas käändes;

2) seadust täiendatakse §-ga 122¹ järgmises sõnastuses:

„§ 122¹. Järelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1805 nõuete täitmise üle

(1) Keskkonnaamet ja Transpordiamet on pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 234, 22.9.2023, lk 48–100), artikli 27 mõistes.

(2) Keskkonnaamet määrab laeva kohta, millel on tõendamisperioodi 1. juunil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2023/1805 artikli 4 lõikes 2 osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse või artikli 5 lõikes 3 osutatud muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste alleesmärgiga seotud nõuetele vastavuse puudujääk, tasumiseks summa, mis arvutatakse nimetatud määruse artikli 23 lõike 2 alusel ning tasutakse artikli 23 lõikes 3 määratud kuupäevaks.“;

3) paragrahvi 131 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kasvuhoonegaaside heitkogus käesoleva peatüki tähenduses on käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruuses sätestatud tegevusaladelt pärinev kasvuhoonegaaside heide.“;

4) paragrahv 132 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahv 135 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 135. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem paikse heiteallika käitajale, õhusõiduki käitajale ja laevandusettevõtjale

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem paikse heiteallika käitajale, õhusõiduki käitajale ja laevandusettevõtjale (edaspidi *esimene kauplemissüsteem*) on süsteem, mis on loodud Euroopa Liidus kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamiseks tulemuslikul ja majanduslikult tõhusal viisil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32–46).“;

6) paragrahvi 136 pealkirjast jäetakse välja sõna „käitaja“;

7) paragrahvi 136 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise register (edaspidi *kauplemise register*) on elektrooniline andmekogu, kus on salvestatud andmed Eesti Vabariigi ja esimeses kauplemissüsteemis osalevate paiksete heiteallikate, õhusõiduki käitaja ja laevandusettevõtjate arvelduskontode, paiksetele käitistele ja õhusõiduki käitajatele tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute ja nendega tehtud tehingute, paiksete heiteallikate ja õhusõiduki käitajate ning laevandusettevõtjate lubatud heitkoguse ühikutega tehtud tehingute, tõendatud heitkoguse ja tagastatud lubatud heitkoguse ühikute ning paiksete käitiste, õhusõiduki käitajate ja laevandusettevõtjate vastavusseisundi kohta.

(2) Arvelduskonto käesoleva seaduse tähenduses on esimesse kauplemissüsteemi kuuluva paikse heiteallika ja õhusõiduki käitaja ning laevandusettevõtja arvelduskonto, mille kaudu saab teha tehinguid kauplemise registris komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/1122, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidu registri toimimisega (ELT L 177, 02.07.2019, lk 3–62), artikli 55 kohaselt.“;

8) paragrahvi 137 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „ühik on“ sõnadega „esimeses“;

9) paragrahvi 138 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 138. Esimese kauplemissüsteemi periood ja eraldamisperiood“;

10) paragrahvi 138 lõikes 1 asendatakse sõna „Kauplemissüsteemi“ sõnadega „Esimese kauplemissüsteemi“;

11) paragrahvi 138 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Alates käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kauplemisperioodist koosneb kauplemisperiood kahest lubatud heitkoguse ühikute viieaastasest eraldamisperioodist.“;

12) paragrahvi 141 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Õhusõiduki käitajate heitkoguse suhtes, mis on tekkinud enne 31. detsembrist 2030 ja mis tekivad lendudest Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi äärepoolseimas piirkonnas asuva lennuvälja ja samas liikmesriigis väljaspool seda piirkonda asuva lennuvälja vahel, kaasa arvatud mõni teine samas äärepoolseimas piirkonnas või sama liikmesriigi teises äärepoolseimas piirkonnas asuv lennuväli, loetakse käesoleva seaduse §-s 166 ja § 168 lõikes 1 sätestatud nõuded täidetuks ning neile ei kohaldata § 169 lõikes 1 sätestatud meetmeid.

(5) Lennunduse muu kui süsinikdioksiidi heite mõju kliimale käesoleva seaduse mõistes tuleneb lämmastikoksiidide (NO_x), tahmaosakeste ja oksüdeerunud väevliühendite eraldumisest kütuse põletamisel, samuti veeauru, sealhulgas kondensatsioonijälgede eraldumisest õhusõidukitest, mis sooritavad käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusi.“;

13) seadust täiendatakse §-ga 141¹ järgmises sõnastuses:

„§ 141¹. Laevandusettevõtja

(1) Laevandusettevõtja käesoleva peatüki tähenduses on laeva omanik või muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja kogu vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise

rahvusvahelises koodeksi, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 336/2006, mis käsitleb meresõiduohutuse korraldamise rahvusvahelise koodeksi rakendamist ühenduse piires ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3051/95 (ELT L 64, 4.3.2006, lk 1–36), I lisas ning kelle laeva otstarve on reisijate või kauba vedu ärieesmärkidel, kui see sooritab käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määrukses nimetatud tegevusi.

(2) Kui laeva käitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik, kellel on kokkuleppel laevandusettevõtjaga lõplik vastutus laeva kütuse ostmise või laeva käitamise eest, on see isik kohustatud hüvitama laevandusettevõtjale kõik lubatud heitkoguse ühikute tagastamisest tulenevad kulud.

(3) Laeva käitamine käesoleva seaduse tähenduses on kontroll veetava lasti, laeva meretee ning kiiruse üle.

(4) Keskkonnaamet on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3gf alusel määratud haldav asutus ja jääb selleks olenemata laevandusettevõtja tegevusala või registreerimise hilisematest muutustest kuni nende muutuste kajastamiseni ajakohastatud loetelus.“;

14) paragrahvi 142 pealkirja ning lõikeid 1 ja 2 täiendatakse enne sõna „kauplemissüsteem“ sõnaga „esimene“ vastavas käändes;

15) paragrahvi 155 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Esimesse kauplemissüsteemi kuuluvate käitajate ja seiratavate kasvuhoonegaaside loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

16) paragrahvi 155 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määrusega kehtestatakse:

1) esimese kauplemissüsteemi tegevusalade loetelu, tegevusaladele kohalduvad künnised ja asjakohasel juhul künniste arvutamise alused ning seiratavate kasvuhoonegaaside loetelu.“;

17) paragrahvi 155 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

18) paragrahvi 155 täiendatakse lõigetega 8 ja 9 järgmises sõnastuses:

„(8) Kui esimesse kauplemissüsteemi kuuluva paigutuse käitise kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks tehtud tootmisprotsesside muudatuste tõttu ei kuulu käitis enam käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud määrukses loetletud tegevusala hulka, arvatakse käitis kauplemissüsteemist välja.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 viidatud käitaja võib kauplemissüsteemi kuulumisega jätkata kehtiva ja sellele järgneva viieaastase lubatud heitkoguse ühikute eraldamisperioodi lõpuni, teavitades sellest Keskkonnaametit.“;

19) paragrahvi 156 lõiked 2–5 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 156 täiendatakse lõikega 5² järgmises sõnastuses:

„(5²) Keskkonnaamet eraldab õhusõiduki käitajatele 2024. ja 2025. aastal 30. juuniks tasuta lubatud heitkoguse ühikuid proportsionaalselt nende osaga lennutegevuse tõendatud heitkogusest, millest teatati 2023. aastal. Selle koguse arvutamisel võetakse arvesse ka

tõendatud heitkogus, mis tekkis lendudega, mis kuuluvad esimesse kauplemissüsteemi alates 1. jaanuarist 2024.“;

21) paragrahvi 156 lõige 5² tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 156 täiendatakse lõigetega 7–13 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui käitise suhtes kehtib energiamajanduse korralduse seaduse § 28 kohaselt kohustus teha energiaaudit ja kui auditaruande või sama paragrahvi lõike 2 kohase sertifitseeritud energia- või keskkonnajuhtimissüsteemi aruande soovitusi ei rakendata, vähendatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldatavat kogust 20 protsenti, välja arvatud juhul, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ületab kolme aastat või kui nende investeeringute kulud on ebaproportsionaalselt suured.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust ei vähendata, kui käitaja tõendab, et ta on rakendanud meetmeid, mis aitavad vähendada käitise kasvuhoonegaaside heitkoguseid seda käitist puudutavas auditaruandes või sertifitseeritud energia- või keskkonnajuhtimissüsteemis soovitatuga samaväärselt või kui neile kohalduvad erandid komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331 kohaselt.

(9) Kui paikse heiteallika käitajad, kelle kasvuhoonegaaside heite tase ületab 80 protsentiili asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste heitetasemetest, ei ole 1. maiks 2024 koostanud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/2441 kohast kliimanetraalsuse kava iga käitise kohta ja esitanud seda Keskkonnaametile 30. maiks 2024, vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust 20 protsenti.

(10) Lubatud heitkoguse ühikuid ei eraldata tasuta rohkem kui 80 protsenti, kui kliimanetraalsuse kava vahe-eesmärkide saavutamist ei ole tõendatud 31. detsembriks 2025 ja seejärel iga viienda aasta 31. detsembri seisuga käesoleva seaduse § 167 kohaselt.

(11) Paikse heiteallika käitajale vähendatakse alates 2026. aastast tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust nende kaupade tootmise arvelt, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956, millega kehtestatakse süsiniku piirimeede (ELT L 130, 16.5.2023, lk 52–104), I lisas, arvestades määruse (EL) 2023/956 jõustumise ja 2025. aasta vahelist perioodi 100 protsendi piirina, järgmiselt:

- 1) 2026. aastal eraldatakse 97,5 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 2) 2027. aastal eraldatakse 95 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 3) 2028. aastal eraldatakse 90 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 4) 2029. aastal eraldatakse 77,5 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 5) 2030. aastal eraldatakse 51,5 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 6) 2031. aastal eraldatakse 39 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 7) 2032. aastal eraldatakse 26,5 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest;
- 8) 2033. aastal eraldatakse 14 protsenti lubatud heitkoguse ühikute kogusest.

(12) Alates 2034. aastast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 I lisas nimetatud kaupade tootmise eest paikse heiteallika käitajale lubatud heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldata.

(13) Tegevuse lõpetanud käitisele lubatud heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldata. Käitist, mille esimese kauplemissüsteemi loa kehtivusaeg on lõppenud või mille esimese kauplemissüsteemi luba on kehtetuks tunnistatud, ning käitist, mille tegevus või tegevuse taasalustamine ei ole tehniliselt võimalik, käsitatakse tegevuse lõpetanuna.“;

23) seadust täiendatakse §-ga 156¹ järgmises sõnastuses:

„§ 156¹. Tasuta ühikud kestliku lennukikütuse kasutamiseks

(1) Keskkonnaamet eraldab lubatud heitkoguse ühikud, et katta osaliselt või täielikult hinnavahe fossiilsete lennukikütuste ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 3 punktis 7 nimetatud kestlike lennukikütuste kasutamise vahel käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruuses õhusõiduki käitajatele kohalduvatel tegevusaladel.

(2) Kui kestliku lennukikütuse kasutamist ei saa lennujaamas konkreetse lennuga otseselt seostada, eraldatakse käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatud lubatud heitkoguse ühikud selles lennujaamas tangitud kestliku lennukikütuse jaoks proportsionaalselt heitkogusega, mis tekivad õhusõiduki käitaja sellest lennujaamast väljuvatel lendudel, mille puhul tuleb lubatud heitkoguse ühikud tagastada käesoleva seaduse § 168 lõike 1 kohaselt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel eraldatavate lubatud heitkoguse ühikutega kompenseeritakse:

1) fossiilse lennukikütuse ja taastuvatest energiaallikatest toodetud vesiniku ning vedelkütuse seaduse § 2 lõike 1 punktis 17 nimetatud täiustatud biokütuste, mille heitekoefitsient võrdub nulliga, kasutamise hinnavahest 70 protsenti;

2) lennunduses kasutatava fossiilse lennukikütuse ja direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209) artiklile 25 vastavate muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest kütuste, mille heitekoefitsient võrdub nulliga, kasutamise hinnavahest 95 protsenti;

3) fossiilse lennukikütuse ja igasuguse kestliku lennukikütuse, mis ei ole saadud lennujaamades, mis asuvad väiksemal kui 10 000 km² suurusel saarel ja millel puudub maismaaga maantee- või raudteeühendus, samuti lennujaamades, mis ei ole piisavalt suured, et neid saaks määratleda Euroopa Liidu lennujaamadena, ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 nimetatud äärepoolseimates piirkondades asuvates lennujaamades, kasutamise hinnavahest 100 protsenti;

4) muudel juhtudel fossiilse lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse kasutamise hinnavahest 50 protsenti.

(4) Käesolevas paragrahvis kirjeldatud tasuta ühikute kestliku lennukikütuse kasutamise kompenseerimiseks eraldamise täpsema korra võib kehtestada valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

24) paragrahvid 158 ja 159 tunnistatakse kehtetuks;

25) paragrahvi 160 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 160. Lubatud heitkoguse ühikute müük enampakkumisel“;

26) paragrahvi 160 lõikes 1 asendatakse sõnad „paiksete heiteallikate käitajate“ sõnadega „esimese kauplemissüsteemi“;

27) paragrahvi 161 lõike 4 sissejuhatav osa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud enampakkumisel saadud tulu, sealhulgas Eestile solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil eraldatud lubatud heitkoguse ühikute saadud kogutulu või selle tuluga samaväärne summa kasutatakse kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamise rahastamiseks. Need eesmärgid on:“;

28) paragrahvi 161 lõike 4 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) vähese ja null-heitega transpordiliikidele ja ühistranspordile, energiatõhusamale taristule ning säästvatele alternatiivkütustele üleminekut toetavad meetmed, sealhulgas kliimasõbraliku reisijate- ja kaubaveo raudteetranspordi ning bussiteenuste ja tehnoloogia arendamine, merendussektori süsinikuheite vähendamine, heitevabade jõuseadmete toetamine, ning meetmed, millega toetatakse lennunduse süsinikuheite vähendamist;

2) taastuvenergiaallikate ja elektrivõrkude väljaarendamine, et saavutada Eesti riiklikus energia- ja kliimakavas aastani 2030 seatud taastuvenergia ja elektrivõrkude omavahelise ühendatuse eesmärgi, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja kestlikule vähese süsinikdioksiidi heitega majandusele, panustamine energiatõhususe suurendamisse ning Euroopa Liidu eesmärgi saavutamisele kaasaaitamine, sealhulgas taastuvenergia tarbijate ja taastuvenergiakogukondade oma tarbeks elektri tootmine;“;

29) paragrahvi 161 lõike 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondade toetamine energiatarbimisest tekkivate sotsiaalprobleemide lahendamisel, sealhulgas moonutavate maksude vähendamise ning taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia maksude ja tasude sihipärase vähendamise kaudu;“;

30) paragrahvi 161 lõiget 4 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) hoonete renoveerimine ehitusseadustikus sätestatud hoonete energiatõhususe nõuete kohaselt, eelistades kõige madalama energiatõhususega hooned, energiatõhususe suurendamine, parem soojustamine ja kaugküttesüsteemide arendamine, taastuvatel allikatel põhinevate kütte- ja jahutussüsteemide arendamine;“;

31) paragrahvi 161 lõike 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) meetmed raadamise vältimise, turbaalade, metsade ja muude maismaa- või mereökosüsteemide kaitse ja taastamise toetamiseks, sealhulgas selliste meetmete rakendamine, mis aitavad kaasa nende ökosüsteemide kaitsmisele, taastamisele ja paremale majandamisele, eelkõige merekaitsealadel, ning elurikkust soodustava metsastamise ja taasmetsastamise suurendamine, sealhulgas arengumaades, mis on ratifitseerinud Pariisi kokkuleppe, ning kliimamuutuste kahjuliku mõjuga kohanemise ja tehnoloogiasirde hõlbustamine nendes riikides;“;

32) paragrahvi 161 lõike 4 punkti 10 täiendatakse pärast sõna „metsanduses“ tekstiosaga „ja mullas“;

33) paragrahvi 161 lõike 4 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„13) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule kliimanetraalsele majandusele, eelistades üleminekust kõige enam mõjutatud piirkondi, ning tööjõu täiendkoolituste ja ümberõppe toetamine sektorites, mis on potentsiaalselt mõjutatud kliimanetraalsele majandusele üleminekust, sealhulgas merendussektoris;“;

34) paragrahvi 161 lõiget 4 täiendatakse punktidega 14–16 järgmises sõnastuses:

„14) süsinikdioksiidi, eelkõige tahketel fossiilkütustel töötavatest elektrijaamadest ning erinevatest tööstussektoritest ja nende allsektoritest pärineva süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamise toetamine, sealhulgas kolmandates riikides, ning uuenduslike süsiniku tehnoloogilise sidumise meetodite arendamine, näiteks süsiniku kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine;

15) tõendatud positiivse keskkonnamõjuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1–77), artikli 19 lõikes 2 nimetatud aastaaruandele vastavate riiklike kliimadividendikavade rahastamine;

16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 I lisas nimetatud sektorites kliimanetraalsele majandusele ülemineku ja süsinikuheite vähendamise toetamine, et leevendada võimalikku CO₂-heite ülekandumise ohtu nendes sektorites, arvestades asjakohaseid riigiabi reegleid.“;

35) paragrahvi 161 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Enampakkumisest saadud tulu kasutamise kavandamisel arvestatakse vajadusega jätkata kliimamuutustega seotud rahvusvahelise rahastamise suurendamist haavatavates kolmandates riikides.“;

36) paragrahvi 161 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

37) paragrahvi 161 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud enampakkumisel saadud tulu kasutamisel ja §-s 156¹ nimetatud ühikute hinnavahe katmisel tuleb võimaluse korral tagada, et viide rahastamisallikale on nähtav.“;

38) paragrahvi 165¹ lõike 3 sissejuhatav lauseosa ja punktid 1–4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Vähemalt 90 protsenti moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest tuleb kasutada selliste projektide toetamiseks, mis täidavad üht või mitut järgmistest eesmärkidest:

1) taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest, toodetud vesinikust elektrienergia tootmine ja kasutamine;

2) üldise energiakasutuse vähendamine energiatõhususe parandamise kaudu, sealhulgas tööstussektoris, transpordisektoris, elamumajanduses, põllumajanduses ja jäätmemajanduses;

3) energia salvestamine ja energiavõrkude moderniseerimine, hõlmates nõudluse juhtimist, kaugküttevõrke, elektrienergia ülekandevõrke, Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste ühenduste lisamist ja heitevaba liikuvuse taristut;

4) õiglane üleminek suure süsinikdioksiidi heitega majandusele tuginevates piirkondades, et toetada töötajate ümberpaigutamist, ümber- ja täiendõpet, haridust, tööotsimisalgatusi ja idufirmasid dialoogis kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartneritega viisil, mis on kooskõlas Eesti õiglase ülemineku territoriaalse kavaga;“;

39) paragrahvi 165¹ lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

40) paragrahvi 165¹ lõiget 3 täiendatakse punktidega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6) taastuvatel energiaallikatel põhineva kaugkütte ja kaugjahutuse arendamine;

7) madala sissetulekuga leibkondade toetamine energia ostmisel ja küttesüsteemide ajakohastamisel.“;

41) paragrahvi 165¹ lõikes 4 jäetakse välja sõna „tahkeid“;

42) paragrahvi 165¹ täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Moderniseerimisfondi vahendite kasutamisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1–16), artikli 2 punktis 17 osutatud „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43), artiklis 17 seatud kriteeriumitele, kui toetatavale majandustegevusele on kehtestatud tehnilised sõelumiskriteeriumid sama määruse artikli 10 lõike 3 punkti b kohaselt.“;

43) paragrahvi 166 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 166. Esimese kauplemissüsteemi heitkoguse seire ja aruandlus“

44) paragrahvi 166 lõikes 2 asendatakse sõnad „tonnkilomeetrite andmete“ sõnaga „heitkoguse“.

45) paragrahvi 166 täiendatakse lõigetega 6¹ – 6² järgmises sõnastuses:

„(6¹) Laevandusettevõtja seire ja aruandlus toimub vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguse seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.05.2015, lk 55–76).

(6²) Keskkonnaamet kiidab laevandusettevõtja esitatud seirekava heaks 30 päeva jooksul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/757 nõuetele vastava seirekava esitamisest arvates.“;

46) paragrahvi 166 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Paikse heiteallika käitaja või õhusõiduki käitaja esitab Keskkonnaametile iga aasta 25. märtsiks eelmise kalendriaasta heitkoguse aruande ja korraldab eelmise kalendriaasta heitkoguse tõendamise kauplemise registris. Õhusõiduki käitajate heitkoguse aruandlus toimub direktiivi 2003/87/EÜ IV lisa kohaselt.“;

47) paragrahvi 166 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Laevandusettevõtja esitab Keskkonnaametile iga aasta 31. märtsiks eelmise kalendriaasta kasvuhoonegaaside heitkoguse tõendatud aruande (edaspidi *heitkoguse aruanne*) ja korraldab eelmise kalendriaasta heitkoguse tõendamise kauplemise registris.“;

48) paragrahvi 166 lõikes 8 asendatakse tekstiosa „käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal tegutsev“ sõnadega „paikse heiteallika, õhusõiduki või laevandusettevõtja“;

49) paragrahvi 166 täiendatakse lõigetega 9 ja 10 järgmises sõnastuses:

„(9) Õhusõiduki käitaja esitab Keskkonnaametile Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87/EÜ artikli 14 lõikes 1 nimetatud rakendusakti kohaselt alates 1. jaanuarist 2025 kord aastas aruande lennunduse muu kui CO₂ heite mõju kohta.

(10) Õhusõiduki käitaja, kelle lennutegevus toimub piiratud lennuväljade või riikide vahel, mille suhtes kohaldatakse kompenseerimisnõudeid, või väga piiratud riikide vahel, mille suhtes ei kohaldata kompenseerimisnõudeid, võib oma ärihuvide kaitseks esitada Keskkonnaametile taotluse, et Keskkonnaamet ei avaldaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87/EÜ artikli 14 lõike 6 punktides a ja b nimetatud andmeid õhusõiduki käitaja täpsusega. Selle taotluse põhjal võib Keskkonnaamet Euroopa Komisjonilt taotleda nende andmete avaldamist üldistatud kujul.“;

50) paragrahvi 167 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Esimesse kauplemissüsteemi kuuluva paikse heiteallika käitaja ja õhusõiduki käitaja puhul on tõendamine heitkoguse aruandes esitatud andmete usaldusväärsuse ja täpsuse hindamine, mida teeb akrediteeritud tõendaja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2067 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artiklite 15 ja 30f ning selle lisa V kohaselt.“;

51) paragrahvi 167 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Esimesse kauplemissüsteemi kuuluva laevandusettevõtja puhul on tõendamine heitkoguse aruandes esitatud andmete usaldusväärsuse ja täpsuse hindamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/757 III peatükis sätestatud tõendamise ja akrediteerimisnõuete kohaselt.“;

52) paragrahvi 168 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 168. Lubatud heitkoguse ühikute tagastamine, kehtetuks tunnistamine ja asendamine esimeses kauplemissüsteemis

(1) Esimesse kauplemissüsteemi kuuluv paikse heiteallika ja õhusõiduki käitaja ja laevandusettevõtja tagastab kauplemise registris iga aasta 30. septembriks eelmise kalendriaasta heitkoguse aruandele vastava koguse lubatud heitkoguse ühikuid, mis tekivad käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud esimese kauplemissüsteemi tegevusaladest ja mis on tõendatud § 167 lõigetele 1 ja 3 kohaselt.“;

53) paragrahvi 168 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei teki selliste kasvuhoonegaaside heitkoguse puhul, mida loetakse direktiivi 2003/87 artikli 12 lõikes 3b nimetatud delegeeritud õigusakti kohaselt kogutuks ja kasutatuks sellisel viisil, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud ega satu tavapärase kasutamise ja kõrvaldamise korral atmosfääri.“;

54) paragrahvi 168 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Paikse heiteallika käitaja, õhusõiduki käitaja ja laevandusettevõtja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmisel kasutada teise Euroopa Liidu liikmesriigi eraldatud lubatud heitkoguse ühikuid, välja arvatud juhul, kui lubatud heitkoguse ühikud on väljastanud liikmesriik, kelle suhtes muutuvad paikse heiteallika käitaja, õhusõiduki käitaja ja laevandusettevõtja kohustused kehtetuks.“;

55) paragrahvi 168 täiendatakse lõigetega 9–11 järgmises sõnastuses:

„(9) Reis käesoleva paragrahvi tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/757 artikli 3 punktis c määratletud reis.

(10) Merematkelaev käesoleva paragrahvi tähenduses on lastitekita reisilaev, mis on eranditult ette nähtud reisijate veoks ärielistel eesmärkidel ja pakub merereisi ajal ööbimisega majutust.

(11) Külalastatav sadam käesoleva paragrahvi tähenduses on sadam, kus laev peatub kauba lastimiseks või lossimiseks või reisijate peale võtmiseks või maale laskmiseks, või sadam, kus avamerelaev peatub meeskonna vahetamiseks. Selliste peatuste hulka ei kuulu üksnes tankimise, varude täiendamise, muu laeva kui avamerelaeva meeskonna vahetamise, kuivdokki mineku või laeva, selle seadmete või mõlema remondi eesmärgil tehtavad peatused, abi vajava või ohus oleva laeva peatused sadamas, laevade vahel reisijate või lasti üleandmine väljaspool sadamaid, üksnes ebasoodsate ilmastikutingimuste eest varjumise või vajaliku otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil tehtavad peatused sadamas ning konteinerilaevade peatused konteinerite ümberlaadimisega tegelevas naabersadamas, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87 artikli 3ga lõike 2 kohasele rakendusaktile.“;

56) seadust täiendatakse §-ga 168¹ järgmises sõnastuses:

„§ 168¹. Esimesse kauplemissüsteemi kuuluva õhusõiduki käitaja lubatud heitkoguse ühikute tagastamise erisused

(1) Transpordiamet arvutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87 artikli 12 lõikes 8 nimetatud rakendusaktis sätestatud meetoodika kohaselt igal aastal välja eelmise kalendriaasta kompenseerimisnõuded lendude puhul, mis suunduvad Euroopa Liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 25a lõike 3 alusel antud rakendusaktis loetletud riikidesse, väljuvad nendest riikidest või toimuvad nende riikide vahel, samuti Šveitsi või Ühendkuningriigi ning Euroopa Liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 25a lõike 3 alusel antud rakendusaktis loetletud riikide vaheliste lendude puhul, ning teavitab iga aasta 30. novembriks sellest õhusõiduki käitajaid.

(2) Transpordiamet arvutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87 artikli 12 lõikes 8 nimetatud rakendusaktis sätestatud meetoodika kohaselt välja rahvusvahelise lennunduse süsinikdioksiidiheite kompenseerimise ja vähendamise süsteemi CORSIA nõuete täitmise perioodi lõplike kompenseerimisnõuete kogusumma ja teavitab nendest nõuetest asjakohaseid õhusõiduki käitajaid rahvusvahelise lennunduse süsinikdioksiidiheite kompenseerimise ja vähendamise süsteemi CORSIA nõuete täitmise perioodi viimasele aastale järgneva aasta 30. novembriks.

(3) Transpordiamet teavitab kompenseerimisnõuete suurusest õhusõiduki käitajaid, kes tegutsevad käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruuses nimetatud tegevusaladel.

(4) Õhusõiduki käitajad, kellel on mõnes liikmesriigis välja antud lennuettevõtja sertifikaat või kes on registreeritud mõnes liikmesriigis, sealhulgas selle liikmesriigi Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 nimetatud äärepoolseimates piirkondades, tunnustavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2003/87 artiklis 11a osutatud ühikud kehtetuks teatatud koguse ulatuses üksnes käesoleva seaduse § 168 lõigete 5¹ ja 5² nõuete täitmise perioodi kohta. Kehtetuks tunnustamine toimub 2021.–2023. aasta heitkoguse puhul hiljemalt 31. jaanuariks 2025 ja 2024.–2026. aasta heitkoguse puhul hiljemalt 31. jaanuariks 2028.

(5) Kuni 31. detsembrini 2026 ei ole õhusõiduki käitajad kohustatud heitkoguse eest lubatud heitkoguse ühikuid tagastama sellistel lendudel, mis:

1) suunduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 25a lõike 3 alusel antud rakendusaktis loetletud riikidesse või lähtuvad nendest riikidest;

2) lendudel, mis toimuvad Euroopa Majanduspiirkonna ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 25a lõike 3 alusel antud rakendusaktis loetlemata riikide vahel, välja arvatud Šveitsi ja Ühendkuningriiki suunduvad lennud.

(6) Õhusõiduki käitajad ei ole kohustatud lubatud heitkoguse ühikuid tagastama mõlemal suunal lendudel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni määratluse kohaselt vähim arenenud riikide ja väikeste arenevate saareriikidena käsitlevatesse riikidesse, mida ei ole loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 25a lõike 3 alusel antud rakendusaktis, välja arvatud riikidesse, mille sisemajanduse kogutoodang elaniku kohta on liidu keskmisega võrdne või sellest kõrgem.“;

57) seadust täiendatakse §-ga 168² järgmises sõnastuses:

„§ 168². Esimesse kauplemisüsteemi kuuluva laevandusettevõtja lubatud heitkoguse ühikute tagastamise erisused

(1) Laevandusettevõtjale kehtib käesoleva seaduse § 168 lõikes 1 sätestatud kohustus 2024. aastal tekkinud kasvuhoonegaaside heite kohta 40 protsendi ulatuses ja 2025. aastal tekkinud kasvuhoonegaaside heite kohta 70 protsendi ulatuses.

(2) Laevandusettevõtja nendele reisidel, mis väljuvad Euroopa Liidu välisest sadamast ja saabuvad Euroopa Liidu sadamasse või mis väljuvad Euroopa Liidu sadamast ja saabuvad Euroopa Liidu välisesse sadamasse, kehtib käesoleva seaduse § 168 lõikes 1 sätestatud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustus 50 protsendi ulatuses.

(3) Kuni 2030. aasta 31. detsembrini tekkinud kasvuhoonegaaside heitkoguse puhul võib laevandusettevõtja tagastada 1A või 1A Super jääklassiga laevade eelmise kalendriaasta tõendatud heitkoguse aruandele vastavast heitkogusest 5 protsenti vähem lubatud heitkoguse ühikuid.

(4) Kuni 2030. aasta 31. detsembrini ei rakendata käesoleva seaduse § 168 lõikes 1 sätestatud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise nõuet laevandusettevõtjale kasvuhoonegaaside heite kohta, kui:

1) reis on tehtud reisilaevaga, välja arvatud merematkelaeva, või reisiparvlaevaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 12 lõike 3-d alusel kehtestatud rakendusaktis nimetatud saarte ja sadamate nimekirja kantud sadama ja sama liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahel ning selliste laevade sadamas toimuvast tegevusest sellistel reisidel;

2) heide tekib riikidevahelise teenuste hankelepingu või riikidevahelise avaliku teenindamise kohustuse raames toimuvatest, kahte liikmesriiki ühendavatest reisilaevade või parvlaevade reisidest ning selliste laevade kai ääres toimuvast tegevusest sellistel reisidel, kui Euroopa Komisjon on selliste erandite kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 12 lõike 3-c alusel välja andnud rakendusakti;

3) heide tekib reisidest, mis toimuvad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 nimetatud Euroopa Liidu äärepoolses piirkonnas asuva sadama ja samas liikmesriigis asuva sadama vahel, sealhulgas reisid sadamate vahel sama liikmesriigi äärepoolse piirkonna piires ja reisid sama

liikmesriigi äärepoolse piirkondade sadamate vahel, ning selliste laevade kai ääres toimuvast tegevusest sellistel reisidel.“;

58) paragrahvi 169 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 169. Meetmed lubatud heitkoguse ühikute tähtjaks tagastamata jätmise korral

(1) Käesoleva seaduse § 155 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal tegutsev paikse heiteallika ja õhusõiduki käitaja ning laevandusettevõtja, kes ei ole käesoleva seaduse § 168 lõikes 1 või § 168³ lõikes 1 kehtestatud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise nõuet tähtjaks täitnud, on kohustatud tagastamata jäänud heitkoguse eest tasuma lubatud heitkoguse ühikute hüvitist 100 eurot iga ülemääraselt õhku paisatud tonni süsinikdioksiidi ekvivalendi kohta, mille korral on lubatud heitkoguse ühikud tagastamata. Nimetatud rahasumma tasumine ei vabasta seda paikse heiteallika ja õhusõiduki käitajat ja laevandusettevõtjat kohustusest tagastada ülemäärasele heitkogusele vastav hulk lubatud heitkoguse ühikuid hiljemalt järgmise kalendriaastaga seotud lubatud heitkoguse ühikute tagastamisel. Lubatud heitkoguse ühikute hüvitist suurendatakse Euroopa tarbijahinnaindeksi alusel.“;

59) paragrahvi 169 täiendatakse lõigetega 3–8 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui laevandusettevõtja ei ole täitnud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust vähemalt kahe järjestikuse aruandeperioodi jooksul, teavitab Keskkonnaamet sellest Transpordiametit.

(4) Transpordiamet annab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul sellisele laevandusettevõtjale võimaluse esitada kirjalik selgitus. Kui lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei ole võimalik tagada muude täitemeetmetega, annab Transpordiamet sellele laevandusettevõtjale väljasaatmiskorralduse. Väljasaatmiskorraldust ei anta, kui asjaomase laevandusettevõtja laev sõidab Eesti lipu all. Väljasaatmiskorraldusest teavitab Transpordiamet Euroopa Komisjoni, Euroopa Meresõiduohutuse Ametit, teisi Euroopa Liidu liikmesriike ning laeva lipuriiki.

(5) Kui laevandusettevõtja on lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustuse täitnud, teavitab Keskkonnaamet sellest Transpordiametit, misjärel Transpordiamet tühistab väljasaatmiskorralduse.

(6) Laevandusettevõtja, kellele on antud väljasaatmiskorraldus või kellele väljasaatmiskorralduse andmisest on mõni Euroopa Liidu liikmesriik teavitanud, valduses olevatel laevadel on keelatud siseneda Eesti territooriumil asuvasse sadamasse seni, kuni laevandusettevõtja on täitnud lubatud heitkoguse ühikute tagastamisega seotud kohustused ning väljasaatmiskorraldus on tühistatud.

(7) Kui laevandusettevõtjale, kellele on antud väljasaatmiskorraldus mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis, kuuluv laev seilab Eesti lipu all ning asub Eesti territooriumil asuvas sadamas, annab Transpordiamet sellisele laevandusettevõtjale võimaluse esitada kirjalik selgitus ning võib vajaduse korral keelata laeval sadamast väljumise. Laeva sadamast väljumise keeld kehtib kuni väljasaatmiskorralduse tühistamiseni.

(8) Käesolevas paragrahvis sätestatud väljasaatmiskorraldus ei piira merehädas olevate laevade suhtes rakendatava rahvusvahelise mereõiguse kohaldamist.“;

60) paragrahvi 170 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Teabe tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute eralduskavade ning esimesse kauplemissüsteemi kuuluvatest paikse heiteallika ja õhusõiduki käitajatest ja laevandusettevõtjatest pärinevate kasvuhoonegaaside iga-aastaste heitkoguse kohta avalikustab Keskkonnaamet oma veebilehel.“;

61) paragrahvi 170 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „käitajate” tekstiosaga „, laevandusettevõtjate“;

62) seaduse 7. peatükki täiendatakse 8. jaoga järgmises sõnastuses:

„8. jagu Süsiniku piirimeetme rakendamine

§ 216¹. Pädev asutus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 artikli 11 lõikes 1 nimetatud pädev asutus on Keskkonnaamet.“;

63) seadust täiendatakse §-ga 220¹ järgmises sõnastuses:

„§ 220¹. Riiklik järelevalve süsiniku piirimeetme rakendamise üle

Riiklikku järelevalvet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 kohase süsiniku piirimeetme rakendamise üle teeb Keskkonnaamet.“;

64) paragrahvi 237 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 237. Esimese kauplemissüsteemi nõuete rikkumine

(1) Esimese kauplemissüsteemi nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

65) paragrahvi 237¹ pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 237¹. Esimesse kauplemissüsteemi mittekuuluvast meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguse seire- ja aruandlusnõuete rikkumine

(1) Esimesse kauplemissüsteemi mittekuuluvast meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2015/757 sätestatud seire- ja aruandlusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

66) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse järgmiselt:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu liidu majandust hõlmavasse heitkoguse vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega (ELT L 130, 16.05.2023, lk 115–133);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogusega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist (ELT L 130, 16.05.2023, lk 134–202).“.

§ 2. Maksukorralduse seaduse täiendamine

Maksukorralduse seaduse § 29 täiendatakse punktiga 65 järgmises sõnastuses:

„65) Keskkonnaametile pädeva asutuse ülesannete täitmiseks ja riikliku järelevalve tegemiseks atmosfääriõhu kaitse seaduse §-de 216¹ ja 220¹ kohaselt.“.

§ 3. Meresõiduohutuse seaduse muutmine

Seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „ning määrusega (EL) nr 2015/757 (ELT L 123, 19.05.2015, lk 55–76)“ tekstiosaga „, määrusega (EL) nr 2015/757 (ELT L 123, 19.05.2015, lk 55–76) ning määrusega (EL) 2023/1805 (ELT L 234, 22.9.2023, lk 48–100)“.

§ 4. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 29 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Esimesse kauplemissüsteemi kuuluvad paikse heiteallika ja õhusõiduki käitaja ja laevandusettevõtja on vabastatud riigilõivu tasumisest arvelduskonto avamise taotluse läbivaatamise ning arvelduskonto iga-aastase hooldamise eest. Tõendajad on vabastatud riigilõivu tasumisest tõendajakonto avamise ja iga-aastase hooldamise eest.“;

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 4, 19, 21 ja 24 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „...“ .....2024. a

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ .....2024.